

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ Quasi Experimental Design เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาพยาบาล โดยใช้วิธีวัดผลก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มที่ได้รับการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมกับกลุ่มที่มีการเรียนการสอนปกติตามประมวลรายวิชาโดยไม่ได้รับการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม และวัดติดตามผล 2 สัปดาห์หลังการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม (Pretest-Posttest Control Group and Follow-up Group Design)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาพยาบาล ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่ได้รับการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่ได้รับการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมในระยะหลังการฝึกและระยะติดตามผลการฝึก

สมมติฐานของการวิจัย

1. พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของนักศึกษาพยาบาลหลังการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมมากขึ้น
2. พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของนักศึกษาพยาบาลหลังการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมมากกว่ากลุ่มที่มีการเรียนการสอนปกติตามประมวลรายวิชาโดยไม่ได้รับการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม
3. พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของนักศึกษาพยาบาลหลังการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมในระยะติดตามผลมากกว่าระยะหลังการฝึก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 36 วิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี จำนวน 150 คน เลือกมาโดยให้นักศึกษาทำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมแล้ว คัดเลือกเฉพาะนักศึกษาที่ได้คะแนนแบบประเมินต่ำกว่า 50 % มา 40 คน โดยคัดเลือกจากนักศึกษามีคะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมต่ำที่สุดขึ้นมาจนครบ 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน แล้วสุ่มแบบง่ายเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาพยาบาล
2. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาพยาบาล

การดำเนินการทดลอง

1. ขั้นตอนเตรียมการ

- 1.1 เตรียมตัวผู้วิจัยโดยผู้วิจัยไปเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องเทคนิคการเป็นวิทยากรฝึกอบรม และเตรียมความรู้ความเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม
- 1.2 ขออนุญาตใช้สถานที่ และอุปกรณ์จากผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี
- 1.3 นำแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการแสดงที่เหมาะสมไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นในตอนที่ 1 เท่ากับ 0.9590 ตอนที่ 2 เท่ากับ 0.8426 จากนั้นนำไปใช้จริงกับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี คัดเลือกเฉพาะนักศึกษาที่ได้คะแนนแบบประเมินแต่ละตอน ต่ำกว่า 50 % คือ 125 คะแนนลงมา โดยเลือกจากนักศึกษาที่มีคะแนนแบบประเมินต่ำสุดขึ้นมาเรื่อยๆ จนครบ 40 คน มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน ด้วยการ Matched Pairs ในนักศึกษาที่มีคะแนนแบบประเมินเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน แล้วสุ่มแบบง่ายเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

2. ขั้นตอนดำเนินการ

ให้นักศึกษากลุ่มทดลองฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาพยาบาลตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยฝึกสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที ติดต่อกัน 5 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 10 ครั้ง โดยทำการฝึกในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 17.00-17.45 น. ในวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการฝึกด้วยตนเองในแต่ละครั้งของการฝึกมีการแจ้งเรื่องที่จะฝึกวัตถุประสงค์การฝึกในแต่ละครั้ง มีการติดตามผลการฝึกของนักศึกษาครั้งที่ผ่านมา โดยให้นักศึกษามอกประสบการณ์ที่มีการไปฝึกเพิ่มเติม และมีการสรุปผลการฝึกในแต่ละครั้ง ในการฝึกนักศึกษาพยาบาลจะได้ดูตัวอย่างพฤติกรรมจากสถานการณ์สมมติ โดยให้นักศึกษาเป็นผู้แสดงบทบาทสมมติ หรือดูตัวอย่างพฤติกรรมจากวิดีโอ จากนั้นผู้วิจัยให้คำแนะนำเพิ่มเติม และผู้วิจัยร่วมกับนักศึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้การเสริมแรง ส่วนกลุ่มควบคุมมีการเรียนการสอนปกติตามประมวลรายวิชาโดยไม่ได้รับการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม

3. ชั้นประเมินผล

หลังจากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมในกลุ่มทดลองเสร็จสิ้นลง นำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมชุดเดิมไปประเมินกับกลุ่มตัวอย่าง และอีก 2 สัปดาห์ต่อมา นำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมชุดเดียวกันนี้ไปประเมินกับกลุ่มทดลองอีกครั้งเพื่อติดตามดูความคงทนของพฤติกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง และหลังการทดลองกับติดตามผลการทดลอง โดยใช้การทดสอบของ The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test และเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ The Mann-Whitney U Test

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มทดลองก่อนและหลังการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมมากขึ้น
2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มทดลองหลังการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมกับกลุ่มควบคุม นักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมมากกว่ากลุ่มควบคุม
3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลการทดลอง นักศึกษาพยาบาล มีพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมในระยะติดตามผลการทดลองมากกว่าระยะหลังการทดลอง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมด้วยโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมมีพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมมากขึ้น และมากกว่ากลุ่มควบคุมที่มีการเรียนการสอนปกติตามประมวลราชวิชา โดยไม่ได้รับการฝึก โดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม อีกทั้งพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมยังเป็นพฤติกรรมที่คงทนอยู่เมื่อระยะเวลาผ่านไปและมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะ การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่เป็นขั้นเป็นตอนคือมีขั้นนำ ขั้นฝึก และขั้นสรุป โดยเกิดการเรียนรู้เป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura คือเกิดการระบวนการใส่ใจหรือตั้งใจ กระบวนการเก็บจำ กระบวนการกระทำ และกระบวนการจูงใจในแต่ละครั้งของการฝึกนี้เป็นวิธีการที่ช่วยให้นักศึกษาพยาบาลเรียนรู้พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมได้เหมาะสมทั้งภาษาด้วยคำและภาษาท่าทาง ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมแต่ละครั้งนั้นผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกตลอดจนผู้วิจัยได้ติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักศึกษาไปฝึกเพิ่มเติมโดยให้นักศึกษาเล่าพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่นักเรียนนำไปปฏิบัติหลังจากการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมครั้งที่แล้วและผู้วิจัยให้คำแนะนำ และผู้วิจัยกับนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มร่วมกันให้ข้อมูลย้อนกลับ จากนั้นผู้วิจัยอธิบายถึงเรื่องที่ฝึกในครั้งนั้นๆ ในการฝึมนักศึกษาได้สังเกตพฤติกรรมของตัวอย่างในการแสดงพฤติกรรมแล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวอย่าง รวมทั้งนักศึกษาได้มีโอกาสแสดงบทบาทสมมติของพฤติกรรมการแสดงออกตามสถานการณ์ที่ผู้วิจัยกำหนด จินตนาการและฝึกซ้อมพฤติกรรมตามความคิด ความเข้าใจของตนเอง ตลอดจนได้รับการเสริมแรงทางบวกเมื่อนักศึกษาแสดงพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม ทำให้นักศึกษามีกำลังใจ มีความมั่นใจ และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้เร็วขึ้น หลังจากผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมแล้วผู้วิจัยและนักศึกษาช่วยกันสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกในแต่ละครั้ง นอกจากนี้ศึกษายังได้นำสิ่งที่เรียนรู้จากการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมไปฝึกเพิ่มเติม ทำให้นักศึกษามีประสบการณ์มากขึ้น จึงทำให้นักศึกษาที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม มีพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมมากกว่ากลุ่มควบคุม และเมื่อระยะเวลาผ่านไปพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของนักศึกษามีแนวโน้มที่จะมากขึ้นเรื่อยๆ เกิดจากการที่นักศึกษามีการฝึกฝนพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมมากขึ้นๆ ซึ่งต่อไปพฤติกรรมนี้จะคงอยู่ตลอดไปเป็นพฤติกรรม

การแสดงออกของนักศึกษา และพัฒนาไปเรื่อยๆเมื่อนักศึกษาเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้น เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ๆมากขึ้นจนกระทั่งจบไปเป็นพยาบาลวิชาชีพ นักศึกษาพยาบาลที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมจะเป็นพยาบาลที่มีพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมอันจะเกิดผลดีต่อการปฏิบัติงานร่วมกับทีมสุขภาพ และกับผู้ป่วย และส่งผลโดยรวมต่อการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล เพราะในสภาพสังคมปัจจุบันบุคคลมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องสิทธิของตนเองมากยิ่งขึ้น รู้ว่าในการเป็นบุคคลคนหนึ่งเขามีสิทธิที่จะทำอะไรได้มากน้อยแค่ไหน ดังนั้นการที่บุคคลมีพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมจะเป็นการป้องกันตนเองไม่ให้เกิดล่วงละเมิดสิทธิ และขณะเดียวกันไม่ก้าวล่วงสิทธิของผู้อื่นด้วย โดยเฉพาะในวิชาชีพพยาบาลที่จะต้องทำงานร่วมกับบุคคลทุกระดับ ทุกเพศ และทุกวัย

ส่วนในกลุ่มควบคุมนั้นมีการเรียนการสอนปกติตามประมวลรายวิชาโดยไม่ได้รับการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่เป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งในประมวลรายวิชาที่นักศึกษาเรียนนั้นเป็นการเรียนเนื้อหาที่ไม่มีการฝึกปฏิบัติที่จริงจังและชัดเจน และการเรียนรู้ตามเนื้อหาดังกล่าวนั้น ไม่มีการเรียนรู้และการฝึกในเรื่องพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสม (Assertive Behavior) เพียงแต่มีการฝึกเรื่องการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วยในการให้การพยาบาลในการเรียนการฝึกภาคปฏิบัติทางการพยาบาลเท่านั้น ทำให้นักศึกษาไม่มีการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการชัดเจนที่จะนำไปสู่พฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมของนักศึกษาพยาบาลอันเป็นพฤติกรรมที่บุคคลในวิชาชีพพยาบาลพึงมี ทำให้พฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมในนักศึกษาพยาบาลกลุ่มควบคุมน้อยกว่ากลุ่มทดลอง

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการทดลองของ สุรจิตต์ แสงอรุณ (2529) ซึ่งศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกในกลุ่มเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหัวเสือ อำเภอเนินลิด จังหวัดสมุทรปราการ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อนดีขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทียนศรี วชิราวีโรจน์ (2527) ที่ได้ศึกษาพบว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก สามารถลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น โดยสามารถแสดงออกถึงความคิดและความรู้สึกที่แท้จริงของคนให้ผู้อื่นรับรู้ได้ ก่อให้เกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองยอมรับตนเอง เข้าใจตนเอง และกล้าปฏิเสธผู้อื่น กับการศึกษาของ วงพักตร์ ภูพันธ์ศรี (2523) ที่พบว่านักศึกษาหญิงที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก หรือพฤติกรรมกล้าแสดงออก มีบุคลิกภาพแสดงตัวมากขึ้น โดยพฤติกรรมที่ต้องปรับปรุงนั้นมักเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่าพฤติกรรมที่เกิดจากสัญชาตญาณ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต , 2539) และพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมเป็นพฤติกรรมทางสังคมที่จำเป็นต้องมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

บุคคลที่ไม่ได้มีติดตัวมาแต่กำเนิด แต่เกิดจากการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ (Kelley , 1985) ดังนั้น การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมจะทำให้นักศึกษาพยาบาลเกิดความมีคุณค่าในตัวเอง ความรู้สึกภาคภูมิใจ และความมั่นใจในตนเอง (Bolton , 1979) มีผลต่อการเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับตนเอง และสามารถแสดงอิทธิพลเหล่านั้นออกมาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามภาวะแล้ว ก็จะเป็นแรงเสริมในการทำให้บุคคลมีความสามารถในการแสดงออกอย่างเหมาะสมเพิ่มมากขึ้นต่อไป (Feasterheim and Baer , 1975 ; Kelley , 1979) พฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม จะทำให้บุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง สามารถควบคุมตนเองได้ลดจนลดความรู้สึกประหม่าอาย ลดความกลัวหรือวิตกกังวล ความเครียดและความรู้สึกกดดันลง นอกจากนี้ พฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมยังช่วยให้บุคคลมีการกระทำในด้านบวกต่อผู้อื่น มีการสื่อความหมายกับผู้อื่นได้ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง จะนำไปสู่การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น ลดความขัดแย้งระหว่างบุคคล (Lazarus ,1968)

จากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาพยาบาลตลอดระยะเวลาการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกที่เหมาะสม และจากการประเมินผลการฝึกของนักศึกษาพยาบาลที่เข้ารับการฝึกในครั้งนี้ พบว่านักศึกษาพยาบาลมีความสนใจ เอาใจใส่ และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็น อย่างดีทุกครั้ง ซึ่งในตอนแรกๆนั้นนักศึกษาจะทำกิจกรรมไม่เต็มที่เท่าที่ควร มีอาการประหม่า ตื่นเต้นอยู่บ้าง และค่อยๆดีขึ้นเรื่อยๆจนไม่มีอาการเหล่านั้นหลงเหลืออยู่เลย ร่วมกันทำกิจกรรม อย่างเต็มความสามารถ และแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมามากขึ้น กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ ความความรู้สึกนึกคิดของตนเองซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินการฝึกพฤติกรรมแสดงออก ที่เหมาะสมของนักศึกษาพยาบาลตลอดระยะเวลาของการฝึกที่บอกว่าในตอนแรกก่อนที่จะมาฝึก รู้สึกกังวลใจ ตื่นเต้น กลัว และประหม่า แต่เมื่อได้มาฝึกไปเรื่อยๆ อาการวิตกกังวล ประหม่า กลัว และตื่นเต้นก็หมดไป และในการฝึกครั้งนี้ทำให้นักศึกษามีความกล้าที่จะทำตามความต้องการของ ตนเองมากขึ้น กล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็น และยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถกล่าวคำทักทาย คำชมเชย คำขอบคุณต่อผู้อื่นอย่างจริงใจ กล้าปฏิเสธผู้อื่นเมื่อผู้อื่นขอร้องหรือหยิบยืมสิ่งของ กล้าที่จะพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก กล้าวิจารณ์ ผู้อื่นในสิ่งที่ถูกที่ควร ซึ่งเป็นสิทธิส่วนบุคคล และเมื่อตนเองกล่าวไปแล้วนั้นรู้สึกว่าคุณสบายใจ ไม่อึดอัดใจ หรือกังวลใจ ได้รู้จักเพื่อนใหม่ๆ รู้จักการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รู้จักการปรับตัว ให้เข้ากับผู้อื่นและการได้มีมิตรภาพกลับคืนมา โดยพฤติกรรมที่นักศึกษาสามารถแสดงออกในระดับ มากถึงมากที่สุดคือการทักทาย การกล่าวคำชมเชย และการกล่าวขอบคุณ ส่วนพฤติกรรมอื่นๆ

จะแสดงออกได้ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น กล้าพูด กล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งที่คิดว่าตนเองมีสิทธิ์ กล้าแสดงออกมากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็น พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่นักศึกษาพยาบาลควรมีอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการทำงานทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลต่อไป จากการสังเกตของผู้วิจัยและผล การประเมินของนักศึกษาพยาบาลที่เข้ารับการฝึกในครั้งนี้เป็นข้อสนับสนุนได้ชัดเจนว่าการวิจัยนี้ ได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย โดยนักศึกษาพยาบาลมีพัฒนาการทางพฤติกรรมการแสดงออก ที่เหมาะสมหลังได้รับการฝึกโดยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครู อาจารย์ ที่ทำหน้าที่แนะแนวในสถาบันการศึกษาต่างๆ ควรจะจัดการฝึก อบรมพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมแก่นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม หรือมีปัญหาทางด้านการแสดงออก เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาในด้านการแสดงออก พัฒนา บุคลิกภาพให้เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่เหมาะสมที่ควรพัฒนาให้มีในเยาวชนที่จะเป็นบุคลากรที่สำคัญ ของประเทศชาติต่อไป

1.2 ผู้รับผิดชอบในฐานะผู้บริหารการศึกษาควรให้ความสำคัญต่อกระบวนการ พัฒนาบุคลิกภาพให้มีการแสดงออกที่เหมาะสม โดยส่งเสริมให้เยาวชนกล้าคิด กล้าแสดงออก มากขึ้น โดยการปรับปรุงรูปแบบและเนื้อหาของหลักสูตรการเรียนการสอนตลอดจนกิจกรรมที่เปิด โอกาสให้นักเรียน นักศึกษามีการแสดงออกมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมระหว่าง พยาบาลวิชาชีพ และอาจารย์พยาบาล

2.2 ควรมีการพัฒนาโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมไปใช้ ในการฝึกพยาบาลวิชาชีพที่จบใหม่

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาพยาบาลที่ผ่านการฝึกตาม
โปรแกรมการฝึกปฏิบัติการแสดงออกที่เหมาะสม ในระยะหลังฝึก กับในช่วงปีการศึกษา
ต่อๆ ไปจนจบการศึกษา ว่ามีพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมแตกต่างกันหรือไม่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย